

CYLCHLYTHYR

IECHYD RHYNGWLADOL

RHIFYN 4: MEDI 2024

**Fforwm Iechyd y Cyhoedd Rhyngwladol Iechyd Cyhoeddus Cymru
20fed o Dachwedd 2024**

Ymunwch â ni ar **20 Tachwedd 2024**
rhwng 10:00 a 12:00 ar gyfer **Fforwm**
Iechyd y Cyhoedd Rhyngwladol
cyntaf Iechyd Cyhoeddus Cymru.

Bydd y Fforwm Iechyd Rhyngwladol yn
hyrwyddo profiadau cydweithwyr ar
draws Iechyd Cyhoeddus Cymru, yn
rhannu'r hyn a ddysgwyd o gymryd rhan
mewn gweithgareddau ac ymchwil
Iechyd Rhyngwladol ac yn darparu amser
i drafod cyfleoedd ar gyfer y dyfodol i
ymgysylltu â gwaith a rhwydweithiau
partneriaethau rhyngwladol.

Bydd y gwaith hwn yn galluogi ac yn
cefnogi gweithrediad Strategaeth
Hirdymor Iechyd Cyhoeddus Cymru.

David Warren

Pennaeth Cysylltiadau Rhyngwladol,
Llywodraeth Cymru.

Meng Khaw

Cyfarwyddwr Cenedlaethol Sgrinio a
Gwasanaethau Diogelu Iechyd, Iechyd
Cyhoeddus Cymru ac Arweinydd Pwynt
Ffocws Cymdeithas Ryngwladol
Sefydliadau Iechyd y Cyhoedd
Cenedlaethol (IANPHI).

Mariana Dyakova

PMariana Dyakova, Pennaeth Iechyd
Rhyngwladol a Dirprwy Gyfarwyddwr,
Polisi ac Iechyd Rhyngwladol - Canolfan
Gydweithredol Sefydliad Iechyd y Byd
(WHO) yn Iechyd Cyhoeddus Cymru, ac
Arweinydd Strategol ar gyfer yr Economi
Llesiant.

Giri Shankar

Cyfarwyddwr Diogelu Iechyd, Iechyd
Cyhoeddus Cymru a Chyd-Gadeirydd
Grŵp Diddordeb Arbennig India Cyfadran
Iechyd y Cyhoedd (FPH).

Cliciwch am fwy

Os oes gennych ddiddordeb mewn cyflwyno eich gwaith neu os oes gennych bwnn
trafod, cysylltwch â laura.holt@wales.nhs.uk

Pecyn Cymorth Gweithredu'r Siarter ar gyfer Partneriaethau Iechyd Rhyngwladol

Mae Pecyn Cymorth wedi'i ddiweddarau bellach ar gael i staff sydd â diddordeb mewn partneriaethau rhyngwladol.

Mae'r pecyn cymorth gweithredu yn helpu staff mewn Byrddau Iechyd ac Ymddiriedolaethau'r GIG i drosi'r Siarter ar gyfer Partneriaethau Iechyd Rhyngwladol yng Nghymru yn arferion gweithredol, gan sicrhau bod egwyddorion a gwerthoedd y GIG yn cael eu hadlewyrchu ym mhob gweithgaredd iechyd rhyngwladol. Mae rhoi'r Siarter ar waith hefyd yn cyd-fynd â'r camau a amlinellir yn Neddf Llesiant Cenedlaethau'r Dyfodol (Cymru) 2015.

Mae'r pecyn cymorth wedi'i ddatblygu a'i adnewyddu o wersi a ddysgwyd, gan gasglu enghreifftiau o arfer gorau a darparu fframwaith llywodraethu cefnogi gweithgaredd iechyd rhyngwladol.

Mae'r pecyn cymorth hwn yn darparu deunyddiau gwerthfawr fel:

- Arweiniad
- Astudiaethau achos
- Dogfennau gweithredu
- Adnoddau defnyddiol...a llawer mwy.

Fel adnodd byw ar y we, bydd y pecyn cymorth hwn yn parhau i gael ei addasu.

Pwy oedd yn rhan o greu'r pecyn cymorth?

Mae partneriaid sy'n ymwneud â Grŵp Gweithgarwch Iechyd Rhyngwladol GIG Cymru, sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r holl Fyrddau Iechyd, Ymddiriedolaethau yng Nghymru, a rhanddeiliaid allweddol, yn cyfrannu'n barhaus at y pecyn cymorth. Cafodd ein timau yng Nghanolfan Gydwethredol Sefydliad Iechyd y Byd ar Fuddsoddi ar gyfer Iechyd a Llesiant yn Iechyd Cyhoeddus Cymru gydnabyddiaeth ysgrifenedig hefyd am eu cyfraniadau.

Newid yn yr Hinsawdd yng Nghymru, Aseiad o'r Effaith ar Iechyd (HIA)

Gwahoddwyd Liz Green, Cyfarwyddwr Rhaglen HIA, Iechyd Cyhoeddus Cymru, i gyflwyno sesiwn Holi ac Ateb Cyffredinol yr HIA ar newid hinsawdd yng Nghymru.

Roedd hyn fel rhan o gyfres gweminar a sesiwn dosbarth meistr a drefnwyd gan GIG Seland Newydd. Roedd y cyfranogwyr yn cynnwys llawer o lywodraeth genedlaethol, ranbarthol a lleol (unedau datblygu cynaliadwy, arweinwyr newid yn yr hinsawdd, iechyd a'r amgylchedd) a

Gwasanaeth Iechyd Gwladol Seland Newydd. Roedd yr adborth yn hynod gadarnhaol am y gwaith a'i effaith hyd yma a sut mae'n ychwanegu at ffocws ar lesiant a gwendid.

Galwad am Enwebeion ar gyfer Gwobr Iechyd

Cais rhyngwladol am enwebiadau - Gwobr Iechyd Byd-eang John Dirks Canada Gairdner - ymchwil wyddonol sydd wedi gwella iechyd a llesiant y rhai sy'n wynebu anghydraddoldebau iechyd ledled y byd.

Cenhadaeth Sefydliad Gairdner yw dathlu, hysbysu ac ysbrydoli rhagoriaeth wyddonol ledled y byd. Sefydlwyd Sefydliad Gairdner ym 1957. Y prif nod yw cydnabod a gwobrwyo rhagoriaeth ryngwladol mewn ymchwil sylfaenol sy'n effeithio ar iechyd dynol.

Enillodd yr Athro Gagandeep Kang, o Goleg Meddygol Cristnogol, Velore, De India, wobr 2024. Mae ei gwaith wedi cael effaith sylweddol ar ddatblygu brechlynnau a pholisi iechyd yn India ac yn rhyngwladol.

Gwahoddir enwebiadau ar gyfer gwobrau 2025 o unrhyw faes ymchwil sy'n effeithio ar iechyd byd-eang ac annhegwch iechyd.

Mae'r dyfarniad wedi'i fwriadu ar gyfer ymgeiswyr sy'n canolbwyntio ar ymchwil. Disgwylir enwebiadau erbyn 11:59pm PDT ar 1 Hydref, 2024.

Cyhoeddir y derbynwyr ym mis Mawrth/Ebrill 2025, a'u cyflwyno ym mis Hydref 2025.

**Cliciwch am fwy
(Saesneg yn unig)**

Comisiwn Bevan Commission

Mae Comisiwn Bevan wedi cyhoeddi canfyddiadau Cam Un o Sgwrsio â'r Cyhoedd.

Mewn cydweithrediad â Byrddau Iechyd GIG Cymru, Ymddiriedolaethau a Llais, roedd y darn hwn o waith yn cynnwys dinasyddion ledled Cymru mewn sgysiau am ddyfodol gwasanaethau iechyd a gofal cymdeithasol.

Trwy saith digwyddiad 'neuadd y dref' ym mhob ardal Bwrdd Iechyd GIG Cymru, digwyddiad ar-lein cenedlaethol ac arolwg, llwyddodd y prosiect i gasglu mewnwelediadau a safbwyntiau dros ddwy fil o aelodau'r cyhoedd.

Mae Comisiwn Bevan hefyd wedi cyhoeddi papur ar Werthoedd a Gwerth y Trydydd Sector.

Mae'r papur hwn yn archwilio cryfderau a chyfraniadau unigryw sefydliadau'r trydydd sector, gan amlygu eu hystwythder, eu cadernid, a'u cysylltiadau cymunedol dwfn. Drwy ddatblygu mwy o gydweithio â gwasanaethau statudol, gall y trydydd sector ysgogi gwelliannau sylweddol mewn iechyd a llesiant ledled Cymru.

Darganfyddwch sut y gall y bartneriaeth hon arwain at atebion arloesol, ymyriadau cynnar, a dull mwy integredig o ddarparu gofal iechyd.

Saesneg yn unig

CYFADRAN IECHYD Y CYHOEDD

Cyfadrannau Iechyd y Cyhoedd Os byddwch yn dod yn aelod o Gyfadrannau Iechyd y Cyhoedd (FPH), rydych yn gymwys i ymuno â Grŵp Diddordeb Arbenigol (SIG) a gynullwyd i fynd i'r afael â rhai o'r materion mwyaf dybryd sy'n wynebu iechyd y cyhoedd heddiw ac i roi plattfform i aelodau FPH siarad mewn un llais ar bwnc penodol.

Mae SIGs yn galluogi aelodau o bob rhan o'r DU ac yn fyd-eang i rwydweithio â gweithwyr proffesiynol iechyd y cyhoedd eraill sy'n gweithio yn eu maes a darparu ffynhonnell amhrisiadwy o arbenigedd a chymorth i FPH.

Saesneg yn unig

30 Mlynedd o Nod Masnach Deg

Cymerwch ran mewn llu o ddigwyddiadau yn 2024 i ddathlu'r Nod Masnach Deg. Mae'r eicon radical hwn sy'n chwalu tlodi yn troi'n ddeg ar hugain eleni.

Mae'r Nod Masnach Deg yn gwarantu bod pris teg wedi'i dalu am y cynnyrch yn y man cychwyn; a bod cyflogau derbyniol yn cael eu rhoi i bawb ar hyd y broses gwerthu.

Saesneg yn unig

Dewch â Thlodi i Ben Nawr

Mudiad a oedd yn ymateb i gyflwr enbyd ffermwyr coffi ym Mecsico oedd Masnach Deg.

Yn yr 1980au, cwmpodd pris ffa coco. Manteisiodd corfforaethau mawr iawn ar gyfnod tawel byr yn y farchnad.

I Cadwodd hynny prisiau yn anghynaliadwy o isel. O ganlyniad i hynny, aeth y rhai a oedd ymwneud â'r diwydiant ar lawr gwlad i dlodi.

Roedd Masnach Deg yn rhoi'r dewis i ddefnyddwyr dalu ychydig yn ychwanegol am eu siocled a'u coffi, gan wybod nad oeddent yn cyfrannu at newyn, pennu prisiau, cam-drin hawliau dynol a llafur caethweision.

Manteisiodd y ffermwyr ar y cynnig newydd, gan werthu eu cynydau gorau i'r rhai a dalodd y pris gorau. Tyfodd y fenter Masnach Deg o wlad i wlad ac ar draws y byd

Deng Mlynedd ar Hugain yn Ddiweddarach

Ym 1992, ffurfiwyd y Sefydliad Masnach Deg ym Mhrydain, sy'n rhan o'r mudiad ehangach. Cymerodd ychydig o flynyddoedd i gynhyrchion ymddangos.

Bar siocled blaenllaw Green & Black, Maya Gold, wedi'i wneud â ffa coco o Belize, oedd y cyntaf i gario'r nod Masnach Deg chwedlonol. Ymunodd Clipper Tea a rhai brandiau coffi – Percol a CafeDirect â'r mudiad yn gyflym.

Ymddangosodd pob un mewn siopau ym Mhrydain o fis Medi 1994.

Cadwch lygad am ddigwyddiadau lleol sy'n dathlu'r gamp epig hon a'r pen-blwydd arbennig hwn.

Digwyddiadau a Chynadleddau i Ddod

Gweminarau IANPHI (Cymdeithas Ryngwladol Sefydliadau Iechyd y Cyhoedd Cenedlaethol)

Datblygu Rhwydweithiau Effeithiol: Strategaethau ar gyfer Mapio Partneriaethau ac Ymgysylltu â Rhanddeiliaid mewn Sefydliadau Iechyd y Cyhoedd Cenedlaethol (NPHIs).

Mae IANPHI yn cynnal gweminarau sy'n caniatáu i sefydliadau iechyd y cyhoedd cenedlaethol sy'n aelodau i drafod materion iechyd byd-eang brys gyda sefydliadau cymheiriaid a phartneriaid. Dewisir pynciau gan aelodau oherwydd eu perthnasedd i Sefydliadau Iechyd y Cyhoedd Cenedlaethol eraill a'r gymuned iechyd fyd-eang ehangach.

[Cliciwch am fwy](#)

Saesneg un unig

Wythnos Dysgu Dwys Comisiwn Bevan

Abertawe, Cymru | 14 - 18 Hydref 2024

Rhaglen i'r rhai ym maes iechyd a gofal weithio gyda phobl sy'n frwd dros wneud gwahaniaeth a datblygu datrysiadau arloesol i heriau'r presennol a heriau sy'n dod i'r amlwg.

[Cliciwch am fwy](#)

Saesneg yn unig

74ain sesiwn o Bwyllgor Rhanbarthol WHO ar gyfer Ewrop

Copenhagen, Denmarc | 29-31 Hydref 2024

Bydd gweinidogion iechyd a chynrychiolwyr lefel uchel o 53 Aelod-wladwriaethau Rhanbarth Ewropeaidd WHO, yn ogystal â chynrychiolwyr sefydliadau partner a chymdeithas sifil, yn cyfarfod yn Copenhagen, Denmarc, ar 29-31 Hydref 2024 ar gyfer 74ain sesiwn WHO Regional Committee for Europe (RC74).

[Cliciwch am fwy](#)

Saesneg un unig

Cynhadledd Flynyddol THET (Ymddiriedolaeth Iechyd ac Addysg Drofannol) 2024: Cryfhau gweithredu ar y cyd ar iechyd byd-eang.

Ar-lein | Tachwedd 6 - 7 2024

Mae Cynhadledd Flynyddol THET yn ddigwyddiad iechyd byd-eang mawr. Bydd yn dwyn ynghyd y gymuned Partneriaethau Iechyd ac yn cynnwys penderfynwyr lefel uchel ac arbenigwyr ac arweinwyr a gydnabyddir yn rhyngwladol, i ddod o hyd i ddatrysiadau a rhannu profiadau i hyrwyddo cwmpas iechyd cyffredinol.

[Cliciwch am fwy](#)

Saesneg un unig

17eg Cynhadledd Ewropeaidd ar Iechyd y Cyhoedd 2024

Lisbon, Portiwgal | 13 - 15 Tachwedd 2024

Bydd gweinidogion iechyd a chynrychiolwyr lefel uchel o 53 Aelod-wladwriaethau Rhanbarth Ewropeaidd WHO, yn ogystal â chynrychiolwyr sefydliadau partner a chymdeithas sifil, yn cyfarfod yn Copenhagen, Denmarc, ar 29-31 Hydref 2024 ar gyfer 74ain sesiwn WHO Regional Committee for Europe (RC74).

[Cliciwch am fwy](#)

Saesneg un unig

Bydd 29ain cyfarfod blynyddol Rhwydwaith Rhanbarthau Ewropeaidd ar gyfer Iechyd WHO

Trieste, Yr Eidal | 27 - 29 Tachwedd 2024

[Cliciwch am fwy](#)

Saesneg un unig

Cysylltu â Ni

Os oes gennych unrhyw straeon neu brosiectau rhyngwladol yr hoffech iddynt gael sylw yn ein cylchlythrau sydd ar ddod, anfonwch e-bost at:

Laura.holt@wales.nhs.uk

Joanne.Harrington2@wales.nhs.uk